

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הדרכה: אמנות מודרנית ועכשווית ב'apos&; מראשית המאה ה 20
ועד ימינו - 5102

תאריך עדכון אחרון 05-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 1

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תולדות האמנות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר גל ונטורה, גב' מיה לבל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: maya.lebel@mail.huji.ac.il, Gal.ventura@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

גב מיה לבל

תאור כללי של הקורס:

בקורס נציג סקירה כרונולוגית של התפתחות האמנות המערבית מן המהפכה הצרפתית בשלהי המאה ה-18 ועד ימינו, תוך התייחסות להקשרים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שבתוכם היא נוצרה. במהלך השיעורים נתמקד באמנים, ביצירות אמנות, בזרמים ובסגנונות אמנותיים מרכזיים, וכן בטקסטים שנכתבו על ידי אמנים אלה. הקורס יוקדש לאמנות המאה ה-20, ויעסוק באמנים ובזרמים מרכזיים כמו הפוביזם, הקוביזם, הגשר, הפרש הכחול, הפוטוריזם, ההפשטה הגיאומטרית של מונדריאן ושל מלביץ', הדאדא, הסוריאליזם, האקספרסיוניזם המופשט, אמנות הפופ, אמנות מינימליסטית, אמנות מושגית, ואמנות עכשווית. לצד דיון בזרמים אלה, נדון במודרניות, מודרניזם ופוסט מודרניזם, ונבחן מגמות חוזרות באמנות של המאה ה-20, כמו משיכה אל האחר; האדם והטבע; אמנות וטכנולוגיה ועוד.

מטרות הקורס:

ההדרכה, הניתנת במקביל לקורס "מבוא לאמנות מודרנית ועכשווית" (05317) נועדה להעמיק את ההיכרות עם הזרמים, האמנים והיצירות המרכזיים שנוצרו במערב במרוצת העידן המודרני, תוך הבנת ההקשר ההיסטורי בו הן נעשו; הבניית בסיס לצפייה והתבוננות ביצירות אמנות מודרניות ועכשוויות באופן עצמאי; והכרות ראשונית עם כללי ושיטות המחקר בתולדות האמנות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יכולת זיהוי וניתוח של יצירות אמנות מהעידן המודרני; פיתוח יכולת קריאה חזותית ופרשנית של אמנות מודרנית, ופתיחת אפיקים למחקרים עתידיים בתחום תולדות האמנות.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה המבוססת על דיאלוג, במתכונת מצומצמת, שמטרתה ניתוח והבנה אקטיבית של החומר. מספר תרגילים ינתנו במהלך הסמסטר.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

ניאו קלאסיקה, רומנטיציזם, נטורליזם, ריאליזם, אימפרסיוניזם, פוסט אימפרסיוניזם, סימבוליזם, אר נובו, ראשית הצילום, פוביזם, קוביזם, "הגשר", "הפרש הכחול", פוטוריזם, הפשטה גיאומטרית, דאדא, סוריאליזם, אקספרסיוניזם מופשט, פופ-ארט, מינימליזם, אמנות קונספטואלית, אמנות פוסט-מודרנית. בתוך כך, ילמדו שיטות קריאה וכתובה מחקרית.

חומר חובה לקריאה:

יוהן יואכים וינקלמן, "הגלים על חיקוי אמנות יוון בציר ובפיסול", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות), שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה, ירושלים: מאגנס, 2010, 18-8.

גוטהולד אפרים לסינג, "לאוקואון: על המפריד בין הציור לשירה", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות), שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה, ירושלים: מאגנס, 2010, 25-19.

ברנקר, מנחם. אסתטיקה כתורת הביקורת. תל-אביב, 1982, 42-36.

סעיד, אדוארד. אוריינטליזם [1978]. תל-אביב: עם עובד, 1995, 32-11.
קאנט, עמנואל. "ביקורת כח השיפוט" [1793], מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 74-60.

גוסטב קורבה, "ריאליזם והחברה", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות), שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה, ירושלים: מאגנס, 2010, 224-210.

בודלר, שארל, "ביקורות האמנות: הדמיון, הצבע והחיים המודרניים", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 141-128.

אונורה דה בלזק, יצירת המופת הנעלמה, ירושלים: כרמל, 1988, 34-9.
- Baudelair, Charles, "What is Romanticism?" In: Joshua C. Taylor, Nineteenth Century Theories of Art, Berkeley, 1987, 220-223.
גוטייה, תיאופיל, "שום דבר אינו יפה באמת, אלא אם אינו מועיל כלל", מתוך המבוא לנובלה העלמה דה מופן [1835].

ויסלר, ג'יימס אבוט מקניל, "האמנות העדינה של עשיית אויבים", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 313-302.

קסאט, מרי, "מכתבים של אמנית פמיניסטית", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 413-402.

שברל, מישל אז'ן, "על חוק הניגוד הבו-זמני של הצבעים", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות), שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה, ירושלים: מאגנס, 2010, 224-210.

סרה, ז'ורז', ניאו אימפרסיוניזם ותאוריית הבעה, מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות), שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה, ירושלים: מאגנס, 2010, 437-436.

ון גוך, וינסנט, "מכתבים למשפחתו ולידידיו האמנים", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 496-464.

Adolf Loos, "Ornament and Crime", 1908

לואיס סאליבן, "צורה ופונקציה באדריכלות", מתוך: זיוה עמישי-מייזלש (עריכה, מבואות והערות). שער לאמנות המודרנית, אמנות המאה התשע עשרה. ירושלים: מאגנס, 2010, 619-610.

אנרי מאטיס, רשימות של צייר (תרגום מצרפתית: נועם ברוך), תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2011, עמ' 37-26.

Matisse, Henri, "Note of a Painter," in B. Herschel Chipp, *Theories of Modern Art*, Berkeley, 1969, 130-137.

קנדינסקי, ואסילי, על הרוחני באמנות, ביחוד בציור, ירושלים: מוסד ביאליק, 1994, 25-21, 75-43, 96-93.

מארינטי, פיליפו, "המניפסט הפוטוריסטי הראשון [1909]", סטודיו, גיליון 41, פברואר 1993, 23-22.

בוצ'וני, אומברטו, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט של הציירים הפוטוריסטיים [1912]"; אומברטו בוצ'וני, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט הטכני של הציור הפוטוריסטי [1910]", מתוך "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986, 59-43.

בוצ'וני, אומברטו, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "מניפסט התערוכה לציבור [1912]"; אומברטו בוצ'וני, "המניפסט הטכני של הפיסול הפוטוריסטי [1912]", מתוך "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986, 59-43.

Mondrian, Piet, "Natural Reality and Abstract Reality," in Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, Berkeley, 1969, 321-325.

Malevich, Kasimir, "Suprematism," in Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, Berkeley, 1969, 341-346.

"טריסטן צארא: מאניפסט דאדא – 1918", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992, 99-94.

Duchamp, Marcel, "The Creative Act", 1957

ברטון, אנדרה, המניפסטים של הסוריאליזם, תל אביב, 1986, 27-23.

גרינברג, קלמנט, "ציור מודרניסטי" [1963], מוזות 2, 1982, 12-5.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן בית 25 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות 65 %

מידע נוסף / הערות: